

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 63
van **SABINE VERMEULEN**
datum: 17 oktober 2016

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Fishing for Litter-project - Stand van zaken

Het Belgische Fishing for Litter-project ging in 2007 met een proefproject van start en was een samenwerking tussen de dienst Marien Milieu van het Directoraat-Generaal Leefmilieu van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, de Stichting Duurzame Visserijontwikkeling (SDVO) en de vissers van Nieuwpoort, Zeebrugge en Oostende. De vissers, die vrijwillig deelnamen aan het project, gooiden afval dat zij in hun netten opvisten niet terug over boord, maar brachten het aan wal voor verwerking. Na 2007 werden verlengingen van de overeenkomst gesloten ter bestrijding van zwerfval op zee en er nemen nu ook andere partners deel aan het project (onder andere de maritieme industrie met bijvoorbeeld baggerfirma DEME en DAB-Vloot, de rederij voor overheidsvaartuigen).

In juni 2015 ging de Stichting voor Duurzame Visserijontwikkeling (SDVO) in vereffening. Het inzamelsysteem voor scheepsafval van de visserij via SDVO werd in april 2015 stopgezet, inclusief het Fishing for Litter-project. De OVAM (Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij) heeft sinds september 2015 overlegd met alle stakeholders voor de start van een nieuw inzamelsysteem voor scheepsafval van de visserij.

1. Ondertussen zijn we 1 jaar verder.
 - a) Heeft de OVAM nieuwe stakeholders gevonden voor de start van een nieuw inzamelsysteem? Zo ja, welke?
 - b) Hoe gaat het nieuw inzamelsysteem concreet tewerk?
 - c) Welke verantwoordelijkheden liggen bij de visserij?
 - d) Hoe wordt het nieuwe systeem onthaald bij de vissers?
 - e) Zijn er al cijfers van het aantal ton ingezameld afval sinds het nieuwe systeem? Zo ja, kan de minister die bezorgen?
2. In april 2015 werd het Fishing for Litter-project stopgezet.
 - a) Wordt het project volledig naar de prullenmand verwezen of kan/zal dit project nog heropgestart worden?
 - b) Indien Fishing for Litter wordt verdergezet: wie zijn de deelnemende partners? Op welke manier participeert Vlaanderen?

ANTWOORD

op vraag nr. 63 van 17 oktober 2016

van **SABINE VERMEULEN**

1. a) Er zijn nieuwe stakeholders gevonden. Het overleg heeft geleid tot een nieuwe beheerder voor de visserijhavens van Zeebrugge en Oostende. De nieuwe beheerder is de Vlaamse Visserij Coöperatie (VVC Equipment).
De vissersschepen van Nieuwpoort (5 kleine schepen) die niet deelnemen aan het inzamelsysteem van VVC Equipment, hebben in overleg met het gemeentebestuur beslist om het scheepsafval te laten inzamelen via de gemeentelijk kanalen.
De werkgroep Kust van het Convenant "Visserij verduurzaamt", getrokken door de Provincie West-Vlaanderen, is een bijkomende stakeholder die de afvalinzameling in de sector wenst te ondersteunen. Zij wil daarbij de schakel zijn tussen alle betrokken organisaties, het overzicht bewaren en onder meer via sensibilisering en financiering ondersteunen. Momenteel laat zij onderzoeken of het project voor subsidiëring via het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij in aanmerking kan komen om de uitbouw van het systeem (infrastructuur en omkadering) te verbeteren.
 - b) De nieuwe beheerder voor Oostende en Zeebrugge zorgt voor de inzameling van het scheepsafval, voor een tijdelijke opslag op zijn terrein in afwachting van afvoer voor verdere verwerking en de wettelijk verplichte registratie van de afvalstoffen. Hij rapporteert hierover driemaandelijks aan de OVAM. De volledige werking van het inzamelsysteem inclusief een kostendekkend financieringssysteem werd beschreven in een afvalbeheersplan dat op 17 augustus 2016 werd goedgekeurd.
 - c) Concreet komt het erop neer dat de reders kunnen aansluiten op vrijwillige basis bij dit collectieve inzamelsysteem tegen een jaarlijkse abonnementskost. Uiteraard is het principe "de vervuiler betaalt" hier ook van toepassing. VVC Equipment financiert op die wijze de inzameling van de afvalstoffen, de tijdelijke opslag ervan en de afvoer voor verdere verwerking. Daarbij moet de beheerder voldoen aan zijn wettelijk verplichtingen inzake tracering en registratie van de afvalstoffen. De aangesloten reders ontvangen in ruil voor de afgifte van het afval de nodige ontvangstbewijzen zodat zij ook voldoen aan hun verplichtingen en bewijzen dat het scheepsafval correct werd afgevoerd.
De vissers of reders die niet wensen aan te sluiten bij dit inzamelsysteem, blijven individueel verantwoordelijk voor de correcte afgifte van hun scheepsafvalstoffen. Zij staan zelf in voor de registratie van de afgevoerde afvalstoffen en het voorleggen van de nodige bewijzen ingeval van controle.
 - d) Het nieuwe inzamelsysteem van het scheepsafval wordt goed onthaald volgens de nieuwe beheerder.
 - e) Op basis van de eerste driemaandelijkse rapportage blijkt dat 42 reders zich reeds hebben ingeschreven op een potentieel van ongeveer 60 schepen. Tijdens dat kwartaal hebben 36 schepen afval afgegeven voor een totaal van 23,6 ton vaste afvalstoffen en 16,8 m³ vloeibare afvalstoffen.
2. a) Dit project is recent heropgestart.

- b) Vlaanderen trekt dit project niet, maar biedt wel een ondersteunende rol door de federale collega's te betrekken bij het nieuwe inzamelsysteem van het scheepsafval. Het is de bedoeling dat alle data in verband met Fishing for Litter deel uitmaken van de kwartaalrapportages van VVC en eveneens onderwerp vormen van het jaarlijks overleg met alle partners. De werkgroep Kust van de provincie heeft ook aangegeven dit project de nodige ondersteuning te willen bieden.